

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۱۵ دقیقه

نام آزمون: جامعه دهم درس ۶ و ۵ تستی

تاریخ آزمون:

۱ جهان های اجتماعی با پدید می آید؛ ولی این پدیده، پس از آنکه، پیامدها و الزام هایی را به دنبال می آورد که

- ۱ آگاهی و اراده افراد انسانی - فرصت جدیدی را برای کنش ها ایجاد کرد - وابسته به اراده افراد انسانی نیست.
- ۲ کنش های انسانی - با خواست و اراده انسان تحقق پیدا کرد - وابسته به قرارداد و اراده افراد انسانی است.
- ۳ آگاهی و اراده افراد انسانی - با کنش انسان تحقق پیدا کرد - وابسته به قرارداد و اراده تک افراد نیست.
- ۴ کنش های انسانی - فرصت ها و موقعیت های جدید ایجاد کرد - وابسته به اراده تک افراد انسانی است.

۲ همه ی عبارات زیر صحیح است به جز عبارت گزینه ی

- ۱ ضرب المثل قدیمی اروپایی که می گوید «همه ی راه ها به رُم ختم می شود»، نزدیک به دیدگاه جامعه شناسانی است که می گویند کشورهای عقب مانده باید کشورهای پیشرفته را الگو قرار بدهند.
- ۲ این که برخی از فرهنگ ها و تمدن ها، زمانی طولانی دوام می آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می روند اشاره به دیدگاه تک خطی به تاریخ بشر در اندیشه های برخی از جامعه شناسان دارد.
- ۳ در دیدگاه عرضی جهان های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می توانند از تجربیات یکدیگر استفاده می کنند و از دستاوردهای جهان های اجتماعی دیگر بهره می برند.
- ۴ در دیدگاه طولانی جهان های اجتماعی شبیه به یکدیگرند و دارای مراحل مختلف رشد از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی هستند.

۳ به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۱- علت پیدایش جهان های اجتماعی مختلف چیست؟

۲- تفاوت های میان جهان های مختلف به تفاوت در چه چیزی برمی گردد؟

۳- کدام مورد به مصداقی از اینکه هر جهان اجتماعی، تغییرات و تفاوت های مختلفی را در درون خود می پذیرد، اشاره می کند؟

- ۱ تنوع اراده و اختیار انسان ها- تفاوت در آرمان ها- تغییرات در جمعیت
- ۲ تنوع آگاهی و نگرش انسان ها- تفاوت در هنجارها- تغییرات در خانواده
- ۳ تنوع ارزش های مورد قبول انسان ها- تفاوت در نهادها- تغییرات در ارزش ها
- ۴ تنوع هنجارهای مورد قبول انسان ها- تفاوت در ارزش ها- تغییرات در اقتصاد

۴ به سؤالات زیر پاسخ دهید.

الف) جایگاه عقاید و ارزش ها کجاست؟

ب) چه چیزی ابزار تحقق هنجارهای اجتماعی محسوب می شود؟

ج) نمودار نامناسب با نگرش مردم شناسان درباره فرهنگ های مختلف کدام است؟

- ۱ لایه عمیق- کنش اجتماعی- طولی
- ۲ لایه سطحی- کنش اجتماعی- عرضی
- ۳ لایه عمیق- ارزش اجتماعی- طولی
- ۴ لایه سطحی- ارزش اجتماعی- عرضی

۵ در ارتباط با پیامدهای جهان اجتماعی همه گزینه های زیر نادرست هستند به جز

- ۱ فرصت ها و محدودیت های جهان اجتماعی مستقل از یکدیگرند.
- ۲ هر جهان اجتماعی، براساس هنجارها و لایه های سطحی خود افق ها و ظرفیت های جدیدی را برای انسان فراهم می کند.
- ۳ فرصت صحبت کردن به یک زبان خاص، سخن گفتن در قواعد و چارچوب آن است.
- ۴ جهان های اجتماعی مختلف را می توان بر اساس آرمان ها و ارزش های آن و نیز محدودیت ها و فرصت هایی که به دنبال می آورند ارزیابی کرد.

۶ از کدام یک از عبارات زیر مفهوم «گسترش عقلانیت ابزاری» دریافت می‌شود؟

- ۱ طرد شدن عناصر معنوی و مقدس در جهان متجدد و برخوردار نشدن جهان از هیچ گونه معنا و قداستی
- ۲ از دست رفتن امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری به وسیله عقل
- ۳ رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه
- ۴ رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا و تنگ شدن عرصه بر سایر کنش‌های انسانی.

۷ ابیات و عبارات «قوت افرنگ از علم و فن است / از همین آتش چراغش روشن است»، «در نگاهش آدمی آب و گل است / کاروان زندگی بی منزل است» و «از بین رفتن امکان ارزش‌ها و آرمان‌ها و سپردن دآوری این امور به تمایلات افراد و گروه‌ها» به ترتیب به کدام یک از ویژگی‌های جهان متجدد غرب اشاره دارد؟

- ۱ گسترش عقلانیت ابزاری - تقدس زدایی - زوال عقلانیت ذاتی
- ۲ زوال عقلانیت ذاتی - تقدس زدایی - گسترش عقلانیت ابزاری
- ۳ گسترش عقلانیت ابزاری - رویکرد دنیوی - گسترش عقلانیت ابزاری
- ۴ زوال عقلانیت ذاتی - رویکرد دنیوی - زوال عقلانیت ذاتی

۸ به ترتیب جهان اجتماعی جدید چگونه شکل می‌گیرد و ساختن جهان اجتماعی جدید نیازمند چیست و چگونه یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌شود؟

- ۱ با شکل‌گیری هنجارها و نمادهای جدید - بسط افق‌ها و ظرفیت‌های جدید - تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان باز می‌گردد.
- ۲ با تغییر جهان اجتماعی موجود و تثبیت الزام‌های آن - شکوفایی سطوح مختلف عقلانیت - با هر تغییری که در زندگی اجتماعی رخ می‌دهد.
- ۳ از بستر اعتبار و خواسته‌های آدمیان - ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌ها - وجود تفاوت‌هایی که در هنجارها و نمادها در درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد.
- ۴ با تغییر در جهان اجتماعی موجود و برداشته شدن الزام‌های آن - پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین - توسط تفاوت‌هایی که به لایه‌های عمیق و عناصر محوری جهان اجتماعی باز می‌گردد.

۹ به ترتیب با توجه به پیامدهای جهان اجتماعی صحیح یا غلط بودن عبارات‌های زیر در کدام گزینه به‌طور صحیح بیان شده است؟
 الف) تا زمانی که به لایه‌های سطحی و بنیادین جامعه باور داشته باشیم و امر جامعه‌پذیری صورت پذیرد پیامدهای جهان اجتماعی، باقی خواهد ماند.
 ب) برای شکل‌گیری یک جهان اجتماعی جدید، ابتدا جهان اجتماعی تغییر می‌کند و سپس الزام‌هایش برداشته می‌شود و الزام‌های جدیدی به‌وجود خواهد آمد که بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر می‌گذارد.
 ج) ساختن جهان اجتماعی جدید، نیازمند معرفت، آگاهی و اراده‌ای نوین است و جهان موجود به بسط آن کمک می‌کند.
 د) جهان اجتماعی با کنش انسان تحقق پیدا می‌کند و پیامد و الزام‌هایی را به‌دنبال دارد که وابسته به قرارداد و اراده تک‌تک افراد نیست و همین فرصت‌ها و محدودیت‌ها، موقعیت جدیدی برای کنش‌ها و انتخاب‌های بعدی ما فراهم می‌کند.

- ۱ ص - غ - غ - ص
- ۲ غ - ص - غ - ص
- ۳ غ - ص - غ - غ
- ۴ ص - غ - ص - غ

۱۰ کدام گزینه درباره تغییرات جهان اجتماعی درست نمی‌باشد؟

- ۱ تغییرات در لایه‌های سطحی درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهند.
- ۲ تغییرات عمیق در عقاید و ارزش‌ها رخ می‌دهند.
- ۳ تغییرات در هنجارها و نمادها، جهان اجتماعی را به جهان دیگری تبدیل می‌کند.
- ۴ تغییرات در عناصر محوری آن را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند.

۱۱ زندگی اجتماعی انسان‌ها برخلاف زندگی سایر موجودات زنده، است.

- ۱ پویا و همراه با تلاش
- ۲ ارادی و آگاهانه
- ۳ معنادار
- ۴ متنوع

۱۲ از کدام یک از عبارات زیر مفهوم «گسترش عقلانیت ابزاری» دریافت می‌شود؟

- ۱ طرد شدن عناصر معنوی و مقدس در جهان متجدد و برخوردار نشدن جهان از هیچ گونه معنا و قداستی
- ۲ از دست رفتن امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری به وسیله عقل
- ۳ رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه
- ۴ رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا و تنگ شدن عرصه بر سایر کنش‌های انسانی

۱۳ منظور از جهان متجدد است و در این جهان داوری درباره‌ی فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود از این روند به‌عنوان یاد می‌شود.

- ۱ غرب پیش از رنسانس - زوال معنا و عقلانیت ابزاری
 ۲ غرب بعد از رنسانس - زوال معنا و عقلانیت ذاتی
 ۳ غرب پیش از رنسانس - زوال معنا و عقلانیت ذاتی
 ۴ غرب بعد از رنسانس - زوال معنا و عقلانیت ابزاری

۱۴ با توجه به فرصت‌ها و محدودیت‌ها در جهان اجتماعی، کدام گزینه نا درست است؟

- ۱ فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند.
 ۲ هیچکدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند.
 ۳ فرصت‌ها و محدودیت‌ها دو روی یک سکه‌اند.
 ۴ جهان اجتماعی را با فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، نمی‌توان ارزیابی کرد.

۱۵ مردم‌شناسان بر چه اساسی از جهان‌های اجتماعی متفاوت هم‌چون جهان غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند؟

- ۱ همه‌ی جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس، مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند و همه‌ی آن‌ها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند.
 ۲ جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند، می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند و با حفظ هویت خود می‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهند.
 ۳ فرهنگ‌ها و تمدن‌ها براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند.
 ۴ در مقایسه با جوامع پیشرفته، بعضی جوامع عقب مانده‌اند و جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند باید جوامع پیشرفته را الگوی خود قرار دهند.

۱۶ به ترتیب کدام موارد، صحیح نمی‌باشند؟

- الف) تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها، معلول پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف است.
 ب) انسان‌ها در هر موقعیتی که قرار می‌گیرند، ابتدا آن موقعیت را برای خود تعریف می‌کنند.
 ج) جهان اجتماعی را انسان منفعل و تأثیرگذار پدید می‌آورد.
 د) برخی از جهان‌های اجتماعی مبتنی بر تبعیض نژادی شکل می‌گیرد.

- ۱ الف، ب
 ۲ الف، د
 ۳ الف، ج
 ۴ ج، د

۱۷ پاسخ سؤالات زیر به ترتیب در کدام گزینه ذکر شده است؟

- الف) انسان در قبال فرهنگی که از طریق تربیت به او منتقل می‌شود، چگونه موجودی است؟
 ب) تنوع معرفت و اراده‌ی انسان‌ها منجر به چه چیزی می‌شود؟
 پ) جهان اجتماعی را چه عاملی پدید می‌آورد؟

- ۱ منفعل و پذیرنده - مانع پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف - انسان به‌طور ناخودآگاه
 ۲ فعال و تأثیرگذار - مانع پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف - انسان آگاه و خلاق
 ۳ منفعل و پذیرنده - پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف - انسان به‌طور ناخودآگاه
 ۴ فعال و تأثیرگذار - پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف - انسان آگاه و خلاق

۱۸ کدام گزینه به ترتیب می‌بین پاسخ سؤالات زیر است؟

- الف) نگاه نژادی و قبیله‌ای در زمان ظهور اسلام چگونه اعتقادی بود؟
 ب) زبان عربی جزء کدام‌یک از لایه‌های جامعه‌ی جاهلی بود؟
 ج) کدام‌یک از موارد زیر جز از جمله اعتقادات و ارزش‌های جهان اجتماعی اسلام است؟

- ۱ سطحی - لایه‌های سطحی - زبان عربی
 ۲ سطحی - لایه‌های عمیق - خلافت و کرامت انسان
 ۳ عمیق - لایه‌های سطحی - خلافت و کرامت انسان
 ۴ عمیق - لایه‌های عمیق - زبان عربی

۱۹) چه تعداد از عبارات زیر نادرست می‌باشند؟

الف) ضرب‌المثل اروپایی که می‌گوید که همه راه‌ها به رم ختم می‌شود، نزدیک به دیدگاه جامعه‌شناسانی است که می‌گویند کشورهای عقب‌مانده باید کشورهای پیشرفته را الگو قرار دهند.

ب) این‌که برخی از فرهنگ‌ها و تمدن‌ها زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند، اشاره به دیدگاه تک‌خطی به تاریخ بشر در اندیشه‌های برخی جامعه‌شناسان دارد.

ج) در دیدگاه عرضی، جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند و از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره‌برند.

د) در دیدگاه طولی جهان‌های اجتماعی شبیه به یکدیگرند و دارای مراحل مختلف رشد از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی هستند.

۴) یک

۳) چهار

۲) سه

۱) دو

۲۰) کدام گزینه نادرست است؟

۱) هیچ کنشی بدون هدف شکل نمی‌گیرد.

۲) اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد.

۳) جهان متجدد در جهت تسلط انسان بر این عالم و برخورداری از زندگی دنیوی گام برمی‌دارد.

۴) تنوع آگاهی، معرفت، اراده و اختیار انسان‌ها سبب پیدایش جهان‌های مختلف است.

پاسخنامه تشریحی

۱) جهان‌های اجتماعی با آگاهی و ارادهٔ افراد انسانی پدید می‌آید؛ ولی این پدیده، پس از آنکه با کنش انسان تحقق پیدا کرد، پیامدها و الزام‌هایی را به دنبال می‌آورد که وابسته به قرارداد و ارادهٔ تک‌تک افراد نیست.

۲) با توجه به نمودار عرضی (نه نگاه تک‌خطی به تاریخ بشر) گروهی از دانشمندان معتقدند که فرهنگ‌ها و تمدن‌ها زمان طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

*نسبت به سیر تکاملی جوامع دو دیدگاه دارد: طولی (خطی) همه‌ی جهان‌های اجتماعی شبیه به یکدیگرند. عرضی (غیرخطی) جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند.

۳) تنوع آگاهی و نگرش انسان‌ها، تنوع اراده و اختیار آن‌ها باعث پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود. (۲) تفاوت‌هایی که به آرمان‌ها و ارزش‌های کلان برمی‌گردد از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است. (۳) تغییرات در میزان جمعیت جامعه از جنس تغییراتی است که در یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.

۴) جایگاه عقاید و ارزش‌ها ← لایهٔ عمیق

ابزار تحقق هنجار اجتماعی ← کنش اجتماعی

نمودار مناسب با نگرش مردم‌شناسان ← عرضی ← اما نمودار نامناسب ← طولی خواهد بود!

۵) جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان بر اساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن و نیز محدودیت‌ها و فرصت‌هایی که به دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد. تشریح گزینه‌های نادرست:

۱) فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به یک‌دیگر وابسته‌اند.

۲) هر جهان اجتماعی بر عقاید و ارزش‌های خود، افق‌ها و ظرفیت‌های جدیدی را برای انسان فراهم می‌کند.

۳) محدودیت و صحبت کردن به یک زبان خاص، سخن گفتن در قواعد و چارچوب آن است.

۶) رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، برای تسلط بر طبیعت و جامعه را «گسترش عقلانیت ابزاری» می‌گویند.

۷) گسترش عقلانیت ابزاری (علم و فن)

تقدس‌زدایی (کاروان زندگی بی‌منزل است)

زوال عقلانیت ذاتی (حذف علوم فراتجربی [عقلانی و حیوانی]) ← از بین رفتن امکان داوری ارزش‌ها و آرمان‌ها

۸) ساختن جهان اجتماعی جدید نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین است و ممکن است جهان موجود از بسط آن جلوگیری کند.

- با تغییر در جهان اجتماعی موجود و در پی آن، برداشته شدن الزام‌هایش، جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد و الزام‌های دیگری را به دنبال می‌آورد که بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر می‌گذارد.

- تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی و عناصر محوری باشد، آن را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند.

۹) بررسی عبارات نادرست:

الف) هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است.

ج) ساختن جهان اجتماعی جدید، نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین است و ممکن است جهان موجود از بسط آن جلوگیری کند.

۱۰) تغییرات در نمادها و هنجارها جهان اجتماعی را به جهان دیگری تبدیل نمی‌کند.

۱۱) زندگی اجتماعی انسان‌ها برخلاف زندگی سایر موجودات زنده، متنوع است و صورت‌های گوناگون دارد.

۱۲) تعریف گسترش عقلانیت ابزاری ← این که رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه است.

۱۳) منظور از جهان متجدد غرب بعد از رنسانس است. زیرا در چهارصد سال اخیر جهان غرب در این جهان داوری درباری فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی را به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرد. از این روند به زوال معنا و عقلانیت ذاتی یاد می‌شود.

۱۴) نمی‌توان ← می‌توان

۱۵) فرهنگ‌ها و تمدن‌ها براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند. مردم‌شناسان بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوت هم‌چون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند.

۱۶) بررسی موارد نادرست:

الف) تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آنها، سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

ج) جهان اجتماعی را انسان آگاه و خلاق پدید می‌آورد.

۱۷) الف) انسان در قبال فرهنگی که از طریق تربیت به او منتقل می‌شود، صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده نیست بلکه کنشگری فعال و تأثیرگذار است - ب) تنوع آگاهی و معرفت و همچنین تنوع اراده و اختیار انسان از علل پیدایش جهان‌های مختلف است - پ) رفتار سایر موجودات زنده ناآگاهانه یا غریزی ولی جهان اجتماعی را انسان آگاه و خلاق پدید می‌آورد.

۱۸) الف) در زمان ظهور اسلام نگاه نژادی و قبیله‌ای از اعتقادات عمیق جهان اجتماعی شبه جزیرهٔ عربستان بود - ب) زبان عربی یکی از لایه‌های سطحی جامعهٔ جاهلی بود - ج) خلافت و کرامت انسان از اعتقادات و ارزش‌های جهان اجتماعی اسلام است.

۱۹) تشریح عبارت نادرست:

ب) با توجه به نمودار عرضی گروهی از دانشمندان معتقدند که فرهنگ‌ها و تمدن‌ها زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

هیچ کنشی بدون آگاهی شکل نمی‌گیرد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۲۰

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴

۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴

۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴

۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴